

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам закладів вищої та фахової передвищої освіти

Про забезпечення вивчення державної мови

Міністерство освіти і науки України звертає увагу, що відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» держава забезпечує кожному громадянину України можливості для опанування державної мови через систему закладів дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, освіти дорослих, а також через підтримку неформальної та інформальної освіти, спрямованої на вивчення державної мови.

Відповідно до Річного звіту Уповноваженого із захисту державної мови про стан дотримання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у 2022 році (<https://mova-ombudsman.gov.ua/richnyi-publichnyi-zvit-za-2022-rik>) на розгляд Уповноваженого у 2022 році надійшло 44 звернення громадян, що стосувалися порушень законодавства про державну мову в закладах вищої та фахової передвищої освіти, що становить близько 40% від усіх звернень, які стосувалися сфери освіти. Найбільша кількість звернень стосовно діяльності ЗВО та ЗФПВО надійшла з Харкова (16), Києва (10), Одеси (5). Найчастіше там містилися повідомлення про застосування недержавної мови під час викладання навчальних дисциплін та використання навчальних матеріалів, виконаних недержавною мовою.

У 2022 році в порядку здійснення державного контролю Уповноваженим із захисту державної мови проводилися перевірки застосування державної мови в діяльності 6-ти закладів вищої освіти та 1-го закладу фахової передвищої освіти.

Встановлено порушення частини першої статті 21 Закону, за результатами здійснення заходів державного контролю за застосуванням державної мови складено відповідні акти та протоколи щодо діяльності деяких закладів вищої та фахової передвищої освіти.

Також відповідно до положень статті 188-52 Кодексу України про адміністративні правопорушення, які набрали чинності 16 липня 2022 року, за

МОН № 1/7629-23 від 29.05.2023

Підписав: Винницький Михайло Іван

Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000075A036004D91B900

Дійсний: з 25.05.2023 0:00:00 по 24.05.2025 23:59:59

порушення вимог Закону щодо застосування державної мови у сфері освіти Уповноваженим накладено такі адміністративні санкції як штраф у розмірі 3 400 грн та попередження.

Уповноважений із захисту державної мови наголошує на необхідності посилення інституційного контролю за забезпеченням виконання вимог законодавства щодо застосування державної мови в межах освітнього процесу та під час виконання службових обов'язків керівниками та педагогічними працівниками закладів освіти.

З метою забезпечення ефективної реалізації державної політики, спрямованої на захист державної мови, її всебічний розвиток і функціонування у визначених законом сферах суспільного життя на всій території України Уповноваженим рекомендується, серед іншого, передбачити: організацію безкоштовних курсів української мови для дорослих; створення онлайн-курсів з української мови та інші заходи з сприяння вивченню української мови громадянами України, які проживають на тимчасово окупованій території України, визначеній згідно з законом; створення онлайн-курсів з української мови для осіб, які перебувають в іншомовних середовищах; підвищення рівня володіння державною мовою педагогічними, науково-педагогічними працівниками.

Зважаючи на зазначене, просимо вжити заходів щодо забезпечення виконання вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та рекомендацій Уповноваженого із захисту державної мови.

Заступник Міністра

Михайло ВИННИЦЬКИЙ